

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till
Stadsbyggnadskontoret
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se

YTTRANDE
2024-10-28

Angående planförslag för del av fastigheterna Västberga 1:1 och Solberga 1:1 vid kv. Trätoffeln i stadsdelen Solberga, S-Dp 2017-14261

Ståndpunkt

Samfundet S:t Erik avstyrker förslaget i föreliggande form.

Planförslaget

Planförslaget möjliggör cirka 140 bostäder i flerbostadshus och lokaler för centrumändamål vid Folkparksvägens sydöstra ände nära Älvsjö centrum. Den nya bebyggelsen syftar till att omvandla Folkparksvägen från matargata till stadsgata och stärka förbindelsen mellan Solberga och Älvsjö.

Befintlig stadsbild

Solberga är en relativt liten och tidigt utbyggd grannskapsenhet, till största delen bebyggd med trevåningslameller som följer den kuperade terrängen. Punkthusen är placerade i ett rätvinkligt mönster på markanta höjder eller som markering av områdets två centrumbildningar, vilket skapar ordning för ögat trots dominerande volymer. I sydost finns det kulturhistoriskt värdefulla Apelsinlunden, Stockholms största område med låga punkthus, välbevarade och omgivna av en grön krans. Ursprunglig bebyggelse i Solberga har grästäckt förgårdsmark med enstaka träd mot anslutande gata. Den centrala matargatan Folkparksvägen kantades fram till 2000-talet av naturmark eller nämnda förgårdsmark, då bebyggelsen vände sig i kluster runt mindre lokalgor.

Solberga har på senare år förtätats kraftigt genom att naturmarken bebyggs, särskilt längs med Folkparksvägen, med syfte att förändra den till en stadsgata. Även om de nya lamellhusen är högre och djupare än de äldre lamellhusen och nya punkthus likaså har svällt i höjd och fotavtryck har det typiska byggnadssättet följts med putsade byggnader och grön förgårdsmark mot Folkparksvägen.

Samfundet S:t Eriks synpunkter

- Förslaget innebär att tillgången till oprogrammerad naturmark i Solberga minskar. En liten välanvänd skogs- och hållmark i Solbergaskogens ytterkant naggas i kanten och omges istället från alla sidor av hus. Samfundet finner trots detta att planförslaget är genomtänkt ur flera olika aspekter. Genom användningen av typologin punkthus minskar fotavtrycket i den viktiga och karaktärskapande naturmarken. Punkthusens placering vid gatan i sydost sparar också den mest värdefulla naturmarken i nordväst samtidigt som ett visst avstånd skapas till Apelsinlunden. Att husen byggs likartat i en grupp om tre, bygger också vidare på karaktären där de flesta hus förekommer i kluster. Det är vidare positivt att förslaget innehåller mobilitetslösningar.

- Planförslaget har jämfört med start-PM ökat kraftigt vad gäller antal lägenheter och samtidigt tappat flera av de utpekade kvaliteterna. Punkthusen har växt på bredden och höjden, och höjer sig tre våningar över Apelsinlundens välbevarade helhetsmiljö. Samfundet håller inte med den antikvariska konsekvensanalysen om att påverkan är måttlig. Framför allt dominerar punkthusen i sydost över de låga punkthusen och förvandlar upplevelsen av den bevarade remsan naturmark till en bakgård. Byggnadshöjden bör sänkas för att uppnå planens beskrivna hänsyn till kulturmiljön.
- De nya punkthusens inbördes placering följer inte det rätvinkliga mönster som är karaktäristiskt för punkthus i Solberga och Stockholm. Det bör vara möjligt att anknyta till Apelsinlundens geometri utan att påverka naturvärden negativt. Genom att vrida några av husen skulle mer yta skapas för centrumfunktionen och förgårdsmark som rymmer träd möjliggöras.
- Byggnadernas skisserade utformning med ljust tegel, mönstrad betong och dekorativ detaljering i guld är tilltalande för ögat, men innebär att den för Solberga typiska karaktären med puts i mustiga färger frångås. Materialvalen bidrar till att splittra intrycket av bebyggelsen istället för att hålla ihop Solberga som en helhet.

För Samfundet S:t Erik

Knut Weibull
Ordförande

Anna Birath
Styrelseledamot